

Szerkesztői iroda:
Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap
megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre	32 korona.	Negyedévre	8 korona.
Félévre	16 korona.	Egy órá	3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:
Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ezriméternyi tér hirdetési ára 8 fillér. Gyárosok kereske dök és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 korona.

Nyilttérli oszlokok garmond sora után 40 fillér fizetendő.

A szocializmus alkonya.

Mikor a nemzetközi szocializmus, hódításait nagybottani óhajta, Magyarországra is eljött, az volt róla a nézet, hogy csak a gyári munkások között találhat híveket. Hogy a józan magyar paraszt nem lesz sohasem ezen elvek tudomása. Így megdicsérvén a józan magyar parasztot, ismét csak sorsára hagyták s mert sorsára hagyták, szerencsésen megszűletett a magyar paraszt-szocializmus.

Mikor megszületett, sokáig nem akarták hinni s azt hitték, elég óvszer ellenében az, ha nem vesznek felőle tudomást. A szocializmusnak már kiterjedt hatalma volt, amidőn még mindössze némely szolgabírói vagy községi jegyzői jelentés beszélt felőle. A sajtót, ha emlegette, lehurrogták azzal, hogy nagyit és rémképeket fest csupa szenczációhajhászatból.

Csak mikor már a fegyveres összeütközésekre került a sor, fordult a szocializmus és az igaztók felé a figyelem s a nagy megdöbbenés csak a holdmező-vásárhelyi városházának emlékezetes ostroma után vált teljessé.

Ekkor kezdtek erélyes intézkedések történni, de az intézkedések ez időben még tisztán az erélyességre, a fegyver hatalmára szorítottak. Idő telt bele, amíg odáig jutottak, hogy keresni is kezdtek a paraszt-szocializmus általános okait, nemcsak azokat, mik a pauperizmusból álltak elő. Mert apránként kitűnt, hogy nemcsak az egészen nincsellens emberek földosztószövetsége ez, hanem telkes gazdák is a sorába léptek. A sokféle és sok irányban vezetett vizsgálat érdekes adatokat tárt elő. Itt jogszfát, amott jogtalan erőszakosság a nép ellen, másutt középkori robotdívás s végül s legfontosabban az aratási munkáknál történt bajok s a védelmi hiánya a megrövidített munkáknál.

E bajok meg voltak. A sajtónak, amely egyfelől elítélte a szocializmust, de emlegette egyuttal azon okokat is, amely a józan magyar népet ilyen szerzetbe kergeti, igazsága kiderült. Hogy az okok meg voltak, bizonyítja a munkástörvény létesítésének szükségessége, amelyről el lehet mondani, hogy soha törvény nem találta még egy fején a szeget, mint ez. Hatásos intézkedései rendkívül gyors eredményeket értek el s pár esztendő leforgása után ime ott vagyunk, hogy joggal beszélhetünk a szocializmus alkonyáról. Ez évben az igaztók egyik főfészkében, Orosházán kongresszust tartottak a szocialisták. Inkább csak akartak. Mert kongresszuson, melyen ott volt mint érdeklődő a megyei főispán is, oly kevesen jelentek meg a „czuczilisták” hogy a szónokuk egyenesen botrányosnak nevezte elvtársai eljárását. Már hogy akik nem jelentek meg s nem küldtek képviselőt. Kérdés, hogy jogában állott-e a távolmaradtakat elvtársainak nevezni, mert kétséges, hogy azok még mindig bele tartoznának a szocializmus táborába, melynek napja csakugyan alkonyulóban van. Tavaly még a czeledí kongresszusa százhuszonnyolc község háromszáznyolcvan képviselőt küldött, míg a lefolyt orosházaira csak negyvenhat kiküldött jelent meg huszonöt község részéről.

E számoknál még meggyőzőbbek azok az adatok, a melyek arról beszélnek, hogy pártorgánusokat, a „Földművelő” című lapot miként pártolják. Érdekes, hogy az egyébként gyakran lázító és igaztó tartalmu nyomtatványtól, melyben olykor éktelen kifakadások olvashatók, elfordultak azelőtti előfizetői. Három év előtt ezt a lapot még tízenegyezer egyén járatta, míg ma az egész ország területéről csak háromszáz előfizetője van.

Rosszul tenné az, a ki e tényt úgy értelmezné, hogy „a félrevezetett nép észre tért”. Nem ez a helyes értelmezés, hanem az, hogy a mint a nép látta, hogy jogos panaszai helyes módon orvosoltatnak, ügyeivel-bajjaival

törődni kezdenek, azonnal eltávozott az igaztók zászlója alól.

Igy tért vissza a sokat említett „józanbelátás” és sorról-sorra hagyták magukra addigi vezetőiket, kikerül amegy is belátták, hogy céluk csak egy: kényelmes megélhetést biztosítani önmaguknak a munkásnép filléreiből.

Ezen örvendetes tény azonban ne szolgáljon senkinek sem alapul arra, hogy most már visszatérhetünk a régi kerékvágásba. Ellenkezőleg, az a régi kerékvágás nagyon rossz nyom és nagyon döcögötte a haza szekerét. Ez utóbbi évek történetéből s eredményeibőlje kell vonni azt a tanulságot, hogy a munkásnép és a kisgazda igényei, panaszaik állandó figyelemre méltók és ha erre vonatkozólag helyes intézkedéseket tapasztal, sohasem fog többé visszaszegődni a hőbortos szocializmus veres zászlója alá.

Politikai hírek.

Jogi oktatásunk reformja. Arról értesít budapesti tudósítók, hogy Wallacsi Gyula kultuszminiszter törvényjavaslatot dolgoztatott ki a jogi oktatásnak és vizsgálati rendszernek reformjáról, melyet már az őszi ülészek elején a képviselőház elé terjeszt. Ez a törvénytervezet törvényné válása esetén decentralizálná a jogi oktatást oly módon, hogy több vidéki város is kapna jogi akadémiát, részint azok a városok, melyeknek már volt a múltban jogi akadémiajuk, részint azok a városok, melyek népességükkel és kulturájukkal fogva erre igényt tarthatnak. Ezzel az intézkedéssel megszűnik a budapesti jogi egyetem túlszűfoltása s egyes vidéki városok élete új lendületet nyer az odaseregülő ifjúság által.

A Darányi reformterve. Budapestről értesítenek minket, hogy Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a párisi kiállítás sok oly intézményt tanulmányozott, amit a magyar viszonyokat tekintetbe véve, nálunk is meghonosíthatónak talál. Így tanulmányozta a mezőgazdasági kísérleti ügyet s ezt Magyarországon most egészen francia mintá szerint akarja reformálni. Első sorban a növénybetegségek tanulmányozására és elhárítására addig fennállott kísérleti állomások kibővítését és új növénytermelő állomásokat fog létesíteni. Ezenkívül a talajképzésre is gondot fog fordítani. Ily módon kioktatván a gazdákat, hogy egyes talaj milyen termelésre alkalmas és mily növény termelésére mutatkozik hasznosabbnak. A mezőgazdasági kísérleti ügy ily fejlesztésének célja továbbá az is, hogy Magyarországon ne legyen túlsúlyban a kalászos növények termesztése, hanem a gazdák figyelmét fordítsanak az ipari célokra felhasználható növények termesztésére is, melyek itthon feldolgoztatván, ez által a gazdasági termelés új irányban is fejlődhetik.

A közigazgatás reformja.

Kolozsvár, júl. 27.

Immár évtizedek óta állandóan felszínrekerül hol a sajtóban, hol a parlamentben a közigazgatási rend megváltoztatásának ügye. Ez valamennyi kormány programjának egyik sarkalatos tétele szokott lenni, s ennek dacára ma is még csak a kísérletezésnél tartunk.

Most ismét azt halljuk, hogy a belügyminisztériumban most már tényleg — szorgalmasan (?) folynak az előkészületek, hogy a közigazgatási reform érdekében a jövő hónap közepén tartandó enquetet előkészítsék.

Ezen a tanácskozáson előterjesztik azokat az adatokat, melyeket az egyes közigazgatási kerületekben az utóbbi időben tartott vizsgálatok alapján gyűjtöttek, valamint meghallgatják a közigazgatási reform irányára vonatkozó szakvéleményeket, a melyeket az enqueten hivatalos szakférfiak fognak előadni.

Különösen egy kérdésben már nem szükséges külön megállapodás. Ez a kérdés a **közigazgatás egyszerűsítése.** Az adminisztráció egyszerűsítése szükségessé vált az eddigi tapasztalatok alapján s a belügyminisztérium erre vonatkozó eddigi intézkedései, ha nem is nagy jelentőségűek, már is üdvöseknek bizonyultak.

Ugyanez a szempont már a minisztériumokban is kezd érvényesülni, amint azt a kereskedelemügyi miniszternek múltkoriban

az adminisztráció egyszerűsítése tárgyában kiadott rendelete bizonyítja.

Az enqueten az olvi részben fontos az afelől való tanácskozás, hogy a közigazgatási reform mily mértékben hagyja meg az autonómia hatáskörét és mennyiben juttasson tért a modern fejlődés követelményei folytán szükséges új intézményeknek.

Ami a tanácskozás többi részét illeti, a megyei és városi szolgálatban állók leginkább az iránt érdeklődnek, hogy fölsmerik-e kellőképpen a köztisztviselők fizetésjavításának szükségét s e mellett azt, hogy az új szervezés folytán azok, akik eddig hivatalban voltak, ne legyenek kitéve egzisztenciájukban veszélynek.

A mi az első kérdést illeti, Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter már eddig is alkalmat talált arra, hogy a közigazgatási tisztviselők helyzetén javítson s a jövő évi költségvetésben is az eddiginél is nagyobb összeget irányoznak elő arra, hogy a fizetéseket javíthassák.

Máskülönbben is az adminisztráció egyszerűsítése is egyenes összefüggésben van a tisztviselői fizetések javításával. Tudniillik, minél egyszerűbb lesz az adminisztráció, annál kevesebb tisztviselőre lesz szükség és annál inkább gondoskodhatnak róla, hogy a tisztviselők fizetése megfeleljen az igényeknek.

A mi a jelenlegi tisztviselők helyzetét és a jövőben való hivatalban maradáshoz illeti, erre nézve tájékoztatásul szolgálhat a közigazgatási tanfolyamok felállításánál tapasztalt intézkedés, melynél leginkább tekintettel voltak arra, hogy azok, a kik eddig hivatalban voltak, a tanfolyamokra való fölvételeknél előnyben részesüljenek.

A kvalifikációs törvény más irányú módosításánál is ugyanez a szempont lesz irányadó s az eddigi tisztviselőknek kellő mód nyújtatik arra, hogy állásukban való megmaradásukról gondoskodjanak. A szaktanácskozást maga Széll Kálmán miniszterelnök vezeti.

A kínai forradalom.

Élnek-e a követek vagy sem? Ez a találgatás járja már hetek óta, a nélkül, hogy a világ valami bizonyosat tudna. A legújabb hírek szerint aligha éleek. A pekingi angol követésnek megszökött kínai tolmácsa legalább azt állítja, hogy a követéségek tágjainak nagyobb része már nem él, az éleibenmaradtak helyzete pedig reménytelen. Sir Robert Hart kínai fővámgazgató pedig e hó 2-án halt meg.

Közben a hatalmak erősen készülnek az előnyomulásra, a mi most már (Gaselee tengernagy megérkezése után) csak idő kérdése. Pekingben a helyzet változatlan, vagyis teljes anarchia uralkodik, a császári katonák és boxerek halomra gyilkolják egymást, — ha igaz. Peking falain kívül pedig, szerte a vidéken, mindenütt boxer-bandák mutatkoznak s vigan rongáltják a vasutakat és távirókat.

Sokkal aggasztóbb ennél az a körülmény, hogy az európai nagyhatalmak viszálkodni kezdenek egymás közt s ha világháború lobban lángra Kelet-Ázsiában, ezt nem annyira a kínai események, mint a hatalmak egymásközi versengése okozza. Az oroszok a tien-esin — pekingi vasutvonalat helyre akarják állítani s maguk számára megtartani, hogy „azután a kínaiaknak adját át” (*). Ezt a tengernagyok helyeselték is, az angol és az amerikai tengernagyok ellenben óvást jelentettek be ellene s jegyzőkönyvbé vétették, hogy a kérdésnek ezzel az elintézésével nem értenek egyet. Az angolok mindazon a maguk számára akarják a vasutat.

Ez az első összeütközés a hatalmak közt. Félő, hogy lesz több is, s minden egyes ily esettel közelebb jön a világháború réme.

Bortermelésünk érdekében.

A horvátországi bortermelők gyűlést tartottak minap s egy határozati javaslatot fogadtak el, a melyben a bánt arra kéri, haszon oda, hogy a borbeviteli klauzula töröltessék el s az olasz borokra hektóliterenként 40 korona vám vetessék ki.

Szilágymegyei törvényhatósági bizottsága is indított mozgalmat s az összes megyei és városi törvényhatóságokhoz átiratot intézett a bortermelők érdekeinek megvédése tárgyában, az olasz bor behozatala ellen. Kérte a törvényhatóságokat, hogy e tárgyban a képviselőházhoz intézendő feliratát pártolják. Elmondja ezen felirat, hogy hiába fektetett a földmívelésügyi miniszter oly óriási

összegeket a szőlők felújításába, mert a helyreállított szőlőkben termelt bort nem lehet értékesíteni a rengeteg mennyiségében beözönlő olasz bor miatt. A vám az olasz bornál hektóliterenként 6 korona 40 fillér, a magyar bor után pedig a fogyasztási adó 8 korona 60 fillértől 12 korona 60 fillérig változik. Ezen felirathat a szilágymegyei törvényhatóság arra akarja kérni a kormányt, hogy az 1902-ben lejárandó vámszerződés megújításánál vegye ezen körülményt figyelembe és az olasz borokra megállapítandó vámtól egy szabja meg, hogy legalább is a jelenleg fizetendő vám háromszorosan emeltesse fel s a magyar borok fogyasztási adóját pedig lehetőleg szállítsa le, miután napról-napra nagyobb honi borprodukum, így a borfogyasztás is ezen körülmények folytán kedvezőbbé válik. Ezen átiratot a székesfőváros tanácsa már magáévá tette és kimondta a pártoló felterjesztését.

Nem tudjuk ugyan, hogy a bortermelőknek követeléseit milyen eredménnyel nyernek majd elintézt a kormánynál, mindenesetre azonban nagyon kíváncsok, hogy az olasz borokkal szemben valami erélyesebb eljárás volna életbe léptetendő, annál is inkább, mert nemcsak tiszta olasz borok jönnek be hozzánk, hanem igen sok hamisított is, hamis bort pedig tudnak a mi zsidaink is gyártani.

Első sorban tehát a hamis borgegyártás ellen kellene végre valahára írtó háborút indítani itthon is és a legkiméletlenebb eljárással kellene megakadályozni hamisított vagy gyártott olasz boroknak kedvezményes tarifával való behozatalt.

A földmívelési kormány abban a nézetben, van, hogy az olcsó, jó és győnge bor behozatalt meg nehezteleni nem kellene s a vámtól legfeljebb 15 koránára kellene emelni, a mi által a magyar bortermelés kellőleg meg volna védve. Nem a luxusborokról van itt szó, mert ezek nálunk nem szorulnak arra, hogy a külfölddel szemben védvámokkal védessenek meg. A a mi jó és erős borainkat a jobb módúak itthon is megveszik és jól fizetik, s csak a fölösleg talál utat kifelé.

Hogy ez az export megkönnyíthessék s a mi jobb fajta borainknak a külföldön biztos piacot teremtsék, ahhoz nem szükséges egyéb, mint az, hogy az értékes borokat termelő szőlőket a degenerálástól megóvjuk. Tokajon és Rusztón kívül vannak Magyarországnak igen sok olyan vidékei, a hol igen kitűnő bor terem, ugy, hogy a külföldi szívesen vásárolja jó pénzén. Erről tehát nem szólnak, hanem igen is védelemre szorul a „kis ember” fogyasztotta bor, védelemre és támogatásra szorulnak azok a bortermelők, akiknek szőlői csak legfeljebb egykét holdra terjednek s a kik a filloxera következtében szenvedtek igazi nagy csapást. Ezeket a kistermelőköt kell megvédelmeznünk ezeket kell fölségíteni s a szőlőregenerálás nehézségét megkönnyíteni.

A kormány részéről e téren igaz, hogy történet már igen sok, de még több is történhetne, különösen a meglevő törvényeknek szigorú végrehajtása által.

Fürdői levél.

A szép és kies fekvésű Korond-fürdőt nap-nap után tömegesebben keresik föl a fürdő vendégek. Nem számítva a vidék intelligenciáját, számos látogatót, az állandó vendégek között a következők foglalnak helyet:

Czik János birtokos, Csiky József joghallgató Kolozsvár, Gergely Sándor Maros-Vásárhely, Krausz Frigyes jegyző Nagy-Szeben, Musnai János polg. isk. tanár és neje Szuter Amália Szeged, Rátz Jakabné és Drucker Sándorné Debreczen, Tóth Árpád vasuti hiv. Szeged, Elekcs Jánosné s Angyal Ilona k. a. Kolozsvár, özv. Rázsó Lajosné és leánya Margit Kisújszállás, dr. Török Albert nyug. főispán és családja, Tibád Gergely mézszáros, Wass Ilona Székely-Udvahely, dr. Fialka Gusztáv és neje, Moldován Gyula posta és és táv. tiszt, özv. Polmann Józsefné és fia Károly Budapest, Szöcs Dánielné, Kerekes Jánosné, Kis Anna Gyula Fehérvár, Huszár Gyula és cs. Ny.-Szereda, Király Albert Pozsony, Zilahy József Hadrév, Makai Tódorné Dévaványa, dr. Kádbabó Ferenc és fia Loránd, Temesvári Misi keresk. és fia Gyula, Szentgyörgyi István mézszáros, Peteley Márton kereskedő, Zsidó Istvánné, Somay Zsigmond és neje Maros-Vásárhely, Senarat Bálinné és leánya Torda, özv. br. Borompisza Józsefné G. Váraljáról, Farkas

Katalin Fiafalva, Rácz Gizella, Rácz Annuska Sz. Keresztur, Laurenczi Andrásné Abafája, Schuller Sára, Schuller Lázár Holdvilágról, Szakal Eliza Arad, Dán Teofil Sz. Nádás, Halász János Makó, Gieslingeni Giesl Matild tűz. főhadnagy né Bács, Deák Ferencz M. Bükény, Janó Zoltán M. Kórkáról, Zeinor Károlyné Petrisről stb. stb.

Több ideig időzött itt gr. Majláth G. Károly erdélyi püspök körüla alkalmával kísérelővel Jung-Cseke Lajos apát-főesperessel, László Polikárp szentferenczrendi főnökkel, Sebestyén Mózes alesperes-plébános, Rettégi József plébános és gr. Toldalagi Sámuel püspök úttárral.

Kedvessé, emlékeztetéssé teszik az itt tartózkodást élénk társadalma, jökdérv szöközása, a számtalan kirándulások. Sőt a a vendégek lelki szükségleteinek kielégítéséről is gondoskodott a fűdő tulajdonosnak, Gáspár Ferencznek szeretetreméltó, tevékeny felesége, ki nagy áldozatok árán egy remek imaházat emeltetett még a múlt évben.

Értesítők.

A *nagyszombati* m. kir. állami polgári leány és elemi iskolák XIX. értesítője. A gondnokság megbízásából szerkesztette Bod Péter igazgató.

Az értesítő szerint a lefolyt tanévvel a polgári leányiskola fennállásának 14-ik és az elemi iskolák 24-ik évüket fejezték be.

A beiratás szeptember 1—10. napján tartatott meg. A tanítást, a mely szeptember 11-én kezdődött meg, semmiféle gátló körülmény sem akadályozta meg rendes menetében a tanév egész folyamata alatt, jóllehet többféle ragadós betegség uralkodott a városban.

A *Nagy-Enyed* városi elemi leányiskola a m. kir. áll. polgári leányiskola és a vele egybekapcsolt női munka tanfolyam értesítője. Kiadta az iskolaszék és gondnokság.

Gáspár János gondnoksági elnök kiváló beszéde nyitja meg az értesítőt, a melyben elmondja, hogy az elért eredmények minden tekintetben nemcsak megnyugtatók, hanem jóval felül állanak a közép színvonalon és bizonyítékát szolgáltatják annak, hogy kettős iskola kérdemelt jó hírre állandóan emelkedő.

A *petrossényi* áll. segélyezett községi algyamasium értesítője. Közl. dr. Halmos Béla igazgató-tanár.

Az értesítő felemlíti, hogy a felügyelőbizottság kérelmezte a nyilvánossági jogot legalább az első osztály részére; a válasz azonban tagadó volt.

A nyilvánossági jog elnyerése lett volna szemmel látható jele az intézet fejlődésének. Mindazonáltal, ha ezt nem nyerhette is el, nem mondhatjuk, hogy az iskola fejlődésében megállapodott, hogy semmi tekintetben nem észlelhető haladás. Fejlődött az intézet belső élete, a kíváncságoknak megfelelőbben folyt le munkássága, gyarapodtak tanszerai, mint azt külön fejezetek be is mutatják. Bizonyítják a fokozatos, bár lassu fejlődést a hivatalos felsőbbégyilletékes nyilatkozatai, melyek a körülményekhez képest örvendetes haladást állapítottak meg.

A *segessvári* házias jellegű banlakással (internatus) kapcsolatos m. kir. állami polgári leányiskola értesítője szerkesztette: Gyöngyössi István, igazgató.

Az év történetében az igazgató az iskoláról így emlékezik meg:

Polgári leányiskolánk fennállásának második évében immár betetőzést nyert, a mennyiben az 1899—1900. iskolai évelejen mind a négy osztályba be volt állítva 41 rendes, 2 magán, összesen 43 tanuló. Kevésnek tűnik fel e létszám azok előtt, akik talán figyelembe nem veszik az iskolánál alig 2 évi fennállását s azon kitelt helyzetet, a melylyel itten erős nemzetiségi vármegyében küzdeni kell. Az iskolai hatóságok és a tanári kar kitartó munkája s a polgári leányiskolának messzelelkő kulturmissziója biztos reményt nyújt arra, hogy mielőtt a tanítató szülők és a nagyközönség Nagy-Küküllővármegyében ez időszertint egyedüli, a magyar állam nyelvén tanító magasabbfokú leányiskola célját megismerik, többen és többen fogják abba leánygyermeküket beírni és itt taníttatni.

A *dévai* m. kir. áll. főreáliskola XXIX-ik évi értesítője, közléstesi Tégis Gábor cz. főigazgató, az áll. főreáliskola igazgatója.

Az intézetnek volt 341 növendéke. Az értesítő megjegyzi, hogy a növendékek száma évente rendkívül nő, úgy, hogy ez a rohamos népesedés azonban alig vihető már tovább, sőt helyiségeink túlszűfoltágának hátrányai egyenesen szükségessé teszik: hogy a figyelem és tanulás fokozottabb követelményeit amugy is akadályozó hanyagabb növendékek más pályára ajánlásával, még felsőbb osztályainknál is győritést eszközöljünk a következő tanévre, mert a tanári kar legjobb szándékú törekvései dacára sem sikerült ilyen összehúzótt tantermekben az eredményes együttműködhetés által megkövetelt rendet és előmenetelt biztosítani.

tárház tagjainak, mint a rend kormányának is teljes bizalmára érdemesítette magát. A kolozsvári tárház tagjai közt a választás ezen eredménye nagy meglepetést keltett.

— **Nyolcz örült a csirke-fogók között.** Annyi humánus intézet mellett Kolozsvárnak nincsen egy korbáza, a hová a szegény elmebetegeket elhelyezhetné. A szegényebb sorsu örültek mind a dolgozóház közös termében tartják, együtt vannak össze zsúfolva, a tolvajok, zsebmetszők és csirke fogókkal. Már több ízben szót emeltek e mizéria miatt. Most ismét felemlük szavunkat s a humanizmus nevében kérjük a hatóságot, gondoskodjék az elmebetegek számára külön helyiségről. Felemlítjük, hogy Kolozsvár városában oly mizériális állapotok uralkodnak, mikép nincs korbáz a gyógyíthatatlan betegek számára. Ezeket is a dolgozó házába teszik. A mult évben egyik szegény beteg testéről lerothadt a hus, az elhanyagolt állapot miatt.

— **Eszküvő.** A Lakatos Ferencz városi főszámvévo házánál tegnap lefolyt díszes esküvőről, midőn tegnapi számunkban röviden megemlékeztünk, egy téves adatot közöltünk. Ennek helyreigazításaké megemlíti, hogy az esketést Péterfi Dénes unitárius lelkész végezte, megható szép beszédet intézve az ifjú párhoz. Esküvő után gazdag lakoma következett, melyen a hangulatot nyolczban emelte az elmondott sok szép felkösönt. Ennek végzetével az ifjú pár a konkók és ismerősök szerencse kívánatától kísértve Karlóczára, a férj állomásra helyére utazott. A boldog párnak mi is tartós boldogságot kívánunk.

— **Vörös csillag volt az egen.** Kolozsvár közönsége tegnap este 8 és fél 9 óra között szokatlan látványban gyönyörködött. A két ég déli oldalán kissé keleti irányban, a ragyogó csillagok között egy vörös csillag tűnt fel. A vörösvörös csillag mintegy 10 percig volt látható, aztán szétfoszlott. A szokatlan égi tűnemény különböző magyarországiak adott okot. A csillagot a Széchenyi-térről is nagyon sokan nézték.

— **Kolozsvári iparosok utazása Párisba.** Több kolozsvári iparos ösztöndíjat kapott a kereskedelemügyi minisztértől arra, hogy a párisi kiállítást megtekintesse. Már a multkor említettük azt a felmerült panaszt, hogy az ösztöndíjak adásánál a folyomód egyenlőre és az ipari ágakra kellő tekintettel nem voltak. Most egy másik panasz is merült fel, az t. i., hogy az ösztöndíjas párisi utazókat menet is, jövet is úgy utaztatják, mintha toloncz utlevéllel mennének, t. i. beszállítják Budapestre a kupéba és mennek egy folyóban Párisig. Utközbeni kiszállásról városok megtekintéséről szó sincsen.

Párisból 8 napi időzés után ép így tolonczolják őket vissza Budapestre. E miatt az ösztöndíjasok elégedetlenek, mert majdnem minden iparosnak volna egyik másik utba eső városban megnézni valója, hogy az iparához megkívántatott ismeretét bővítsék. Miután idő még van rá, a kamara tegyen a miniszternek az iránt előterjesztést, hogy a vasúti menetet úgy állítsa össze, hogy jövet itt-ott kiszállani és tanulmányi célból időzni lehessen.

— **Közüktatásügyünk Párisban.** A magyar közüktatásügy nem közönséges elismerést és diadalt aratott a párisi világkiállításon. A külföldi népevelésügyi nemzeti közzi szakosztály, melynek Ujvári Béla igazgató, királyi tanácsos, a magyar kormány által kinevezett zsüri-tag és megválasztott titkárja már befejezte munkálkodását s a magyar közüktatásügyi kiállítás kiállítóinak számára huszonkét kitüntető díj van biztosítva. A díjak nagy ünnepélyen fognak kiosztani, melynek időpontja eddig még meghatározva nincs, mután a Léon Bourgeois elnöklelté alatt működő felső zsüri még nem fejezte be tanácskozásait. Nagy díjjal lesznek kitüntetve a magyar közüktatásügyi minisztérium s Budapest főváros; az első az állami népoktatás terén elért nagy előhaladásért, a főváros pedig, mint a közüktatásügyi kormány legállozatoksebb munkatársa kapja a kitüntetést.

— **Toll Jancsi,** az ismert gondokoművész játékos napok óta Nagy Gábor vendéglőjében négy testvérevel és fiával. Nagy közönség hallgatja mindig és nem is esoda. Toll Jancsi igazi művészember, ki annyi érzéssel játszik gondokáján, hogy az ember örömmel hallgatja. Különösen dícsérjük azért, hogy mind jó régi magyar nótákat játszik s nem tömi tele műsorat mindenféle internacionalis darabokkal.

— **Az elítélt műbor kereskedő keserve.** Schiffer és Beck aradi régale bérő czég és bornyag kereskedő pinzejére az Ellenzék 1898. nov. havában, megbízható forrás alapján felhívta a hatóság figyelmét. Az Ellenzék kifejezett adott annak a gyannak, hogy ott hamis borokat gyártanak és hoznak forgalomba. E miatt a czég vizsgálót kért önmaga ellen, az aradi rendőrségtől elismerő iratot nyert s boraiból önmaga kiállított fel mintákat az orsz. vegyvizsgáló bizottsághoz. Az Ellenzék ellen pedig sajtópárt indított. A szerkesztőbizottság a közönség érdekében és hasznára írott hírekeért 4-5 ízben is megidéztek a vizsgáló bíróság elé. Már-már végválgatásra került a dolog, s az Ellenzék ki volt téve egy marasztaló ítéletnek, midőn a helyzet megváltozott. Az országos borvizsgáló bizottság ugyanis tényleg *műbornak* találta Schiffer és Beck pincejében talált folyadékot s e miatt, mint az Ellenzék tegnap előtt közreadott ítéletében olvasható volt, jogerős ítélettel elmarasztalták. Elég enyhe ítéletet hoztak, mert 50-50 korona büntetésre, a

talált 3055 liter bor denaturálására és az eladott bor 728 frt. 70 kr. értékének megterítésére ítélték. Az ítélet nagyon enyhe, szemben azzal a cselekedettel, hogy a czég hamis borral rontotta a fogyasztó közönség egészségét. Amde Schiffer és Beck urak az enyhe ítélet dacára még is haragusznak *Darányi Ignác miniszterre.* Egy újság lapra terjedő förmedvényben kiáltanak rá kigyót békát. Jellemző dolog ez. Azt bizonyítja, hogy Magyarországon a borpancsolás és egyéb rokon üzemek a fennálló törvények ellenére annyira szabad iparrá lettek, hogy ha előáll egy lap — mely elég merész ezekről a leplet levonni, sajót pert akasztanak a nyakába, a minisztert pedig ledorongolják. Hiába, a Bánffy korszak erkölceit nehéz megváltoztatni.

— **Fairtás Kolozsvár utcáin.** Kolozsvár utcáin egész gyönyörűséggel írják ki a dus lombozatu 20 éves, erőteljes, árnyat adó fákat. Kiirtották a Főtéren, a Beldorda utcában, a Jókai-utcában és a Beldor közep-utca északi vonalán. A déli vonalon levő fák irtása ellen erőteljes hangon óvat emelt az Ellenzék, azonkívül külön levélben tiltakozott ellene dr. Bánffy Dánielné önmegmoltósága is. Itt tehát, a nemes báróné háza tájékán nem merték kiirtani az előfákat, azonban épen május hóban, a legerősebb nedv keringés idején egy-két méterrel odább tolták azokat. A Bánffy Dánielné urnő házatól távolabb levő fákat már nem részesítették még ennyi kimélelben sem. A fák kergét megsértették s midőn azok dus lombja az elvérés következtében fonnadni kezdett, kiirtották. A fairtás eme szennvedélyét a legnagyobb buzgalommal üzték az Unió utcában is. Az Unió járda készítő bizottságot arra kérte a lakosság, hogy a fákat ne irtassák ki. Ezek meg is ígérték. Azonban éjfélt után két órára elegendő számu munkásokat, szakereket állítottak az utcába, a fákat nagy gyorsasággal levágtatták s mielőtt a lakosság felébredt volna, el is hordták onnan. Feltesszük most már a kérdést: Ezért a vandalizmusért ki vonható felelősségre? A város mérnöki hivatalát kérdezzük, van-e tudomása e szép fák kivágásáról? Ha van, miért engedte meg ezt a bárbar eljárást?

— **Ritka vadászszákmány.** Erdély-részünk híres vadászáknak, báró *Wildburg* Aladárnak neje szül. *Bánffy* Elza bárónő türei birtokukon egy teljesen kifejlett husszcsőrűt ejtett el duplacsőrű fegyverével. Ez a vadászszákmány a ritkaságok közé tartozik.

— **József főherczeg Brassóban.** Brassóból azt írják nekünk, hogy az ottani vasművek bányatelepén és a gépgyárban kitört a bérharcz. A munkások ugyanis tömegesen kivonultak a műhelyekből, mert az igazgatóság egy munkáscsoportnak kiadott munka után az esedékes munkadíjából levont. Mikor pedig ezek a munkások követelték a munkadíjaikat az igazgatóság elbocsátotta őket. Ezeknek az elbocsátott munkásoknak az érdekében egy munkásküldöttség járt az igazgatónál és kérte az elbocsátott munkások újra felvételét, mit azonban az igazgatóság megtagadott. A munkások ekkor kijelentették, hogy addig nem állanak munkába, míg társaikat vissza nem fogadják. Később az összes munkások be mentek a gyárba, de mikor megtudták hogy munkástársaikat nem bocsátották be a gyárba, testiletleileg kivonultak. A sztrájkmozgalom különben már a bányamunkások között pár hét előtt megindult. Ezenél nem annyira a munkadíj, mint inkább a rossz bánásmód miatt keletkezett a mozgalom s most ezek is csatlakoztak a többi sztrájkoló munkásokhoz.

— **Sztrájk Brassóban.** Brassóból azt írják nekünk, hogy az ottani vasművek bányatelepén és a gépgyárban kitört a bérharcz. A munkások ugyanis tömegesen kivonultak a műhelyekből, mert az igazgatóság egy munkáscsoportnak kiadott munka után az esedékes munkadíjából levont. Mikor pedig ezek a munkások követelték a munkadíjaikat az igazgatóság elbocsátotta őket. Ezeknek az elbocsátott munkásoknak az érdekében egy munkásküldöttség járt az igazgatónál és kérte az elbocsátott munkások újra felvételét, mit azonban az igazgatóság megtagadott. A munkások ekkor kijelentették, hogy addig nem állanak munkába, míg társaikat vissza nem fogadják. Később az összes munkások be mentek a gyárba, de mikor megtudták hogy munkástársaikat nem bocsátották be a gyárba, testiletleileg kivonultak. A sztrájkmozgalom különben már a bányamunkások között pár hét előtt megindult. Ezenél nem annyira a munkadíj, mint inkább a rossz bánásmód miatt keletkezett a mozgalom s most ezek is csatlakoztak a többi sztrájkoló munkásokhoz.

— **Petőfi halálának évfordulója.** Ötvenegy esztendője július 31-én a segessvári csatának, a melyben utoljára látták Petőfi Sándort. A szomorú nap évfordulójáról megemlékeznek az idén is. A bpesti egyetemi ifjuság megkoszorozza *Petőfi* szobrát s korszorut küld a segessvári honvédsírra is. Az után a zászlókkal díszített városba hajtattott. Az évforduló megünneplésére készülnek a szociálisták is, beszéd kíséretében korszorut helyeznek a költő szobrára.

— **Szérb hölgyek királyuk ellen.** Belgrádból írják: A belgrádi hölgyek körében nagy antipatia mutatkozik a király házasságával szemben. A hölgyek magatartása okozta azt is, hogy a miniszterválság oly sokáig tartott. Ugyanis az előkelő politikusok feleségei és nővérei beszéltek rá őket, hogy az új kabinetbe ne lépjenek be. A belgrádi hölgyvilág ellenszenves magatartása természetesen csak növeli az udvari körök ellenszét, olyannyira, hogy Sándor király már azon gondolkozik, hogy egészen új udvartartással veszi körül magát.

— **Masin asszony.** A szerb király jegyeséről most már végleg megállapították, hogy 37 esztendő, tehát királyi vőlegény-nél épen tizenhárom esztendővel öregebb. Az özvegyasszonynak Belgrádban valami különös jó híre nincs s talán azért, mert szép asszony, sok mindent ráfognak. Széltében és hosszabban híresztelik, hogy férje életében Milánal, Sándor király apjával volt idillje, akit állítólag „szíve teljes erejével” szeretett. És mikor Masin ur, a férj, egyszerre meghalt s a bíróság halála oka után akart kutatni, a vizsgálatot Milán király kívánságára szüntették be. A Milán és özvegy Masinné közt folyó állítólagos idill

nem sokáig tartott, aminek oka a király természetében rejlett, amely természet a változatosságra utalt. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a belgrádiakból bizonyára kiszó a gyűlölet is s a nekik nem tetsző menyasszony iránt kimélelnek. Hogy Masinné mikor kezdett Sándor királyi kaczerkodikni s hogy a 37 és 27 éves szív mikor gyúlt egymásért lángra, arról biztos adat nem szól, a mint azzal sincsenek tisztában, hogy a boldog vőlegény az ara elmult éveinek történeteiről mit tud. A jó szerb nép a házasságnak azért is ellene van, mert semmi kilátás nincs arra, hogy a házasság az országnak trónörökösst adjon. Belgrádban Sándor király azon állítólagos kijelentését, hogy Masinné azért veszi nőül, hogy születendő gyermekének nevet adjon, nem hiszik. Különbben azon híren is nevetnek, hogy a menyasszonynak három gyermeke van. Masinnén ugyanis sohasem volt gyermeke s a hir onnan eredhetett, hogy három szép és fiatal nővére van.

— **Boerfalvi árvizkárosultak** javára adakoztak: Magyar-Lápos községe 10 kor., Szász József községi bíró, Moldován Gergely, Várady István, Weber Gyula, Unai Ádám, id., Moldován József, Bárdy Károly, Kádár János, Voith József, Gergely Teofil, Barabás Samu, Sallay József, Miklós Albert, Kröpper Gyula, dr. Buzura Gábor, dr. Kulcsár Viktor, Szász Dániel 2-2 koronát. M.-Láposi takaréksz. 30 korona, M.-Láposi hitelbiz. 20 korona, Papp Agoston 4 kor., R. Nagy Zoltán, Gyertyánosy Károly, id., Muskán György, ifj., Moldován József, Kovács Dániel, Fuchs Jakab, Muszle László, Kovács László, Ménasági Géza, Pénzügyőr szaksz., ifj. Mustre László, Berzán Miklós, Szabó A. Sándor, Löger József, Berkovits és Vigder, Magyarosi János 1-1 korona, Paneth Eduárd 1 kor. 20 fillér, Weinstok László 40 fill., Leig Herman, Joel Izrael, Lauber Mihály, Lengyel Kristóf, Fried Mihály, Fürst Samuel 50-50 fill., Sütő Ferencz, Pánel Leopold, Pollák Károly, Friedländer David 30-30 fill., Dorzsner Zélgén, Simon Ábrám 10-10 fill., Fuchs László, Wigder Leopold, ifj. Mátyás Mózes, Friedländer Ábrám, Weisz Mór, Izrael Ábrám, Grünstein Márton, Nuszabacher László, Jakob David, Papp Szimion 20-20 fill. Simon Leopold 40 fillér. — Összesen 125 korona 40 fillér.

— **Szegyelje magát** az Allgemeine Ungarische Weinzeitung redaktora, ki Kolozsvárra, magyar czimzetteknek német leveleket küldözget, melyekben előfizetésre kapacziál. E német levelek rozslu választott eszközök az Ungarische Weinzeitung számára gimpi fogásra. Herr redaktor, szegyelje magát!

— **A bogártelki tűzkárosultak** részére ujabb adakoztak: az almási járási főszolgabíró gyűjtése 49 korona 54 fillér Beszterce-Naszód vármegye gyűjtése 33 korona 50 fillér, a felső szováthi körjegyző gyűjtése 27 korona 64 fillér, Győri szab. kir. város adománya 10 korona, Bars vármegye gyűjtése 4 korona 30 fillér, a szamosfalvi körjegyző gyűjtése 2 korona 20 fillér, Sopron vármegye gyűjtése 4 korona 26 fillér, Szolnok-Doboka vármegye gyűjtése 16 korona 40 fillér, Zala vármegye gyűjtése 26 korona 80 fillér, Sáros vármegye gyűjtése 6 korona 98 fillér, a k-borsai körjegyző gyűjtése 40 fillér, N.-Küküllő vármegye gyűjtése 49 korona 64 fillér, Hunyad vármegye gyűjtése 7 korona, Kolozs. r. t. város tanácsának gyűjtése 2 korona 40 fillér, Szathmár vármegye gyűjtése 20 korona 10 fillér, Szakolez város gyűjtése 4 korona, Udvarhely vármegye gyűjtése 7 korona 20 fillér, Bács-Bodrog vármegye gyűjtése 44 korona, Maros-Torda vm. gyűjtése 3 korona. Összesen 319 korona 09 fillér. A gyűjtés eddigi eredménye 5155 korona 41 fillér, összesen 5472 korona 50 fillér. Gyűjtőknek és adakozóknak van szerencse e helyen a kegyes adományokért köszönetet mondani.

— **Mit csinálnak a burok?** A kínai események egészen háttérbe szorították a délafrikai háború ügyét s ma már sokan joggal kérdezhetik: mi van a burokkal? Hát erre nézve ma nevezetes hírek hozott a táviró. E szerint Krüger e'nök neje több burgher családdal együtt önként elhagyta Pretóriát. A Daily Express jelenti Hahadod-rpból e' hó 22-áról: 600 nő és gyermek, köztük Krüger e'nök neje, Botha és Meyer tábornok nejei is, Pretóriából Bebertonba érkeztek. Ma 250 hadifogoly érkezett ide. Az utóbbi három napon nagy ütközet volt. A Derbeport mellett, Pretóriától keletre vívott legutóbbi ütközetben 400 angol katona esett el.

— **Magyar-szerb verekedés.** Ó-Becsán a n'pilletben együtt szokott mulatni vasárnaponként az egész város közönsége. A vasárnapi mulatságot egy véres esemény szakította félbe. Ugyanis magyar és szerb legények azon, hogy magyar vagy szerb nótát huzzon-e a cigány, összeveszekedtek úgy, hogy a rendőrség nem tudott rendet csinálni. A dolog vége az lett, hogy két magyar és három szerb legény vérebe fagyva maradt a hely színen. Ez utóbbiak közül Vojnovics Milutin meghalt. A csendőrség a vizsgálatot megindította.

— **A forráság és a világkiállítás.** Párisból írják a következőket: A szerda óta uralkodó rendkívüli forráság lényegesen megapaszította a világkiállítás látogatását, mert a nemzeti ünnep dacára a látogatók száma messzire elmaradt az előbbi kimutatások mögött. Így a nemzeti ünnep napján a remélt félmillió látogató helyett csak 351.807 ember nézte meg a világkiállítást, a másnapi vasárnapon pedig 340.117 ember. Az idegenektől nem lehet rossz néven venni, hogy a hosszú és fárasztó vasúti utazás után nem éreznek magukban kedvet a kiállítás nevezetességeiben 35 foknyi forráság mellett gyönyörködni. Tegnap a 36.6 fokra emelkedett. És ez a rekkenő forráság már 5 nap óta tart. Ily hőséget 1803 óta csak két ízben észleltek még a francia fő-

városban, t. i. 1842-ik évi augusztus 18-án és 1881 július 19-én, mely két esetben a hőség 38.8 fokra emelkedett. A Szajna vize tegnap délelőtt 24.7 fokra melegedett fel, míg a kövezet minősége szerint különböző hőfokot mutatott és pedig a kőkövezet 43.4, az aszfalt 44.5, a makadam 44.5 és a fa 45 fokot.

— **Két államférfi kivégzése.** Két koreai államférfi Yuan és An, a japán befolyás alatt történt reformmozgalom vezetői, a kik Japánba menekültek, nemrég koreai társaik rábeszéléseire visszatértek hazájukba. Alig érkeztek Koreába, mikor a két államférfiut elfogták és borzalmas kínzásokkal kivégezték. A koreai japáni követ tiltakozott a két államférfi elfogása ellen s a koreai király megis ígerte neki, hogy Yuannak és Annak nem lesz bántódása. De a rendőrség főnöke nem törődött a király akaratával. A két fogolyt elvitték a karját, aztán megégették lábát s borzasztóan megkorbácsolták őket. A kínzás hét napig tartott s aztán ügyés és bíró követelték a királytól a halálos ítélet megerősítését. Bár a király a japániaktól való félelmében nem adta hivatalosan beleegyezését, a rendőrség főnöke reggel három órákor a szerencsétleneket megfojtatta. Ilyen a sorsa az államférfiának távol keleten.

— **Követeljünk mindenütt Emkegyűjtőt.**

Mulatságok.

Anna bál.

A Sztokjai fürdőn e' hó 21-én tartott meg az Anna-bál, még pedig az előbbeni évekhez hasonló sikerrel. — Szép leányok és asszonyok jöttek össze — s járták a ropogást a helybeli és az ország különböző részéből ide gyűlt ügyes fiatal emberekkel.

A bál fényes sikere a rendező bizottság érdeme. Egytől-egyik sokat futottak, fáradtak, míg elérkezett a várva várt est, az aratásnak napja, a midőn megnyugvással szemlélhették, hogy nem ok nélkül hordozták a nehéz munka terhét.

Dicséret és hálás köszönet illet minden egyest. De különösen Benke Elek, kir. adótárnok, a rendező bizottság elnöke érdemel teljes elismerést, hogy olyan nagy körültekintéssel, tapintattal oldotta meg feladatát s biztosította a bál fényes erkölcsi és anyagi sikerét.

A bál mintegy 120 koronát jövedelmezett a magyar kaposi ev. ref. egyház pénztára javára.

Es most álljon itt az olvasó közönség előtt a jelen voltak névsora bizonyítékul a fényes erkölcsi sikernek.

Az asszonyok között ott láttuk: Bányai Sámuelné, Bányai Károlyné Kolozsvár, Bárdi Albertné Magyar-Lápos, özv. Bartha Gézané Deés, Biró Istvánné Monostorszeg, Csizér Frigyesné Bohi, Csizér Mihályné Magyar-Lápos, Demeter Béláné Deés, Diószegi és Giczi, Diószeghy Mihályné, Kádár Jánosné Kolozsvár, Kinka Gyuláné, Moldován Jánosné, Moldován Tódorné, Molnár Sándorné Magyar-Lápos, Novák Gusztávné, Tauffer Lajosné Deés-Akna, Tarczaliné Czegléd, Sófai Lajosné Deés, Vasvári Aladárné Sztokja-fürdő, Veverán Józsefné Szilagy-Somlyó, Wohlmann Károlyné, Wolff Bogdáné Deés, Zahariás Lajosné Magyar-Lápos, Zilahai Sámuelné Nagy-Ilona.

Leányok: Balogh Etelka Szelecska, Biró Mariska és Anna Lippa, Boér Etelka Bánffy-Hunyad, Czako Margit Kolozsvár, Csizér Irén és Ilus Rohi, Csizér Kata Magyar-Lápos, Demeter Kata Deés, Korpodeán Ilona Deés, Kovrig Margit Szamos-Ujvár, Lászlófi Mariska, Márkus Etelka, Moldován Annuska Magyar-Lápos, Sófai Sarolta és Anna, Tauffer Ilona Deés, Valtér Julia Esztergom, Veverán Erzsébet Szilagy-Somlyó, Zilai Mariska és Margit Nagy-Ilona.

Az előpalka fürdőn 1900. július hó 29-én (vasárnap) Anna-bál rendeznek. A rendező bizottság élén Kónya Miklós elnök áll.

Augusztus hó 2-án a Balázsfalva állomás körhelyiségében jótékonycélu táncmulatságot rendez.

A deési ev. ref. egyház orgona-alap és a deési cziczegegyi hívek kebléi pénztár alapja javára Deésben, 1900 évi augusztus hó 5-én (vasárnap) a Deés-csiczegegyi áll. isk. közelében fekvő gyümölcsösben táncmulatságot rendeznek. A rendező bizottság élén Szilagy Albert polgármester és Várhelyi Boldizsár ev. ref. pap elnökök. Gözei K. Oláh S. pénztárnok, Buday Elek az intézkedő bizottság elnöke, Szántó M. és dr. Jakab Lajos állanak.

Gyászrovat.

Ajtai Gyula városi tanácsos, polgármester helyettes, az ev. ref. egyház tiszteletbeli kebléi gondnoka, életének 52-ik évében M.-Vásárhelyt meghalt.

Jótékony ság.

Az „Economus” pénztintézet a kolozsvári Önkéntes Tűzoltó Egylet segélyezésére 10 koronát adományozott, melyért az Egylet parancsnoksága ez uton fejezi ki hálás köszönetét. A parancsnokság.

Szerkesztőségi üzenet.

Kérjük lapunk gazda olvasóit, sziveskedjenek az aratásról,

a cséplés eredményéről, a takarmány mennyiségéről, a kukorica, szőlő, gyümölcs st. állásáról lapunkat röviden értesíteni.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

A czár gratulációja.

Belgrád, jul. 27.

A hivatalos lap közli, hogy a czár ügyvivője megjelent Sándor királlyal s átadta a czár szerencse kívánatát.

Egyben azonnal meglátogatta a menyasszonyt s gratulált neki.

Amerika és a hatalmak.

Budapest, jul. 28.

Londonból sürgönyzik: Nagy felűnést kelt a Reuter ügynökség követező jelentése:

Ha az egyesült államok kormányának nem sikerül a hatalmakat rábírní, hogy engedékenyek legyenek a kinaikak szemben, Amerika nem fog részt venni a további ellenségeskedésben, de értésére fogja adni a hatalmaknak, hogy nem fogja tűrni, hogy érdekeit megsértse valamelyik hatalom.

Választások.

Bécs, július 27.

A Pol. Corr.-nak írják Budapestről: Még messze vagyunk ugyan az általános választásoktól, de a sajtó máris sűrűn foglalkozik az új választások eshetőségével és a dolog természeténél fogva az országgyűlés utolsó ülészaka alatt a választások gondolata foglaleginkább foglalkoztatni a politikusokat. A néppárt tulajdonképen már meg is kezdte készülődését és szervezkedését az új választásokra azon a napon, a melyen a régi választások befejeződtek. Erről az agitációról példát vehetne a többség is, annyiaval is inkább, mert a kuriai biráskodásról szóló törvénnyel az új korszak kezdődik alkotmányos életünk történetében.

A legközelebbi választásokon az egész választási hadjárat sorsa a szabadelvűpárt szerveztén fordul meg, a mely ugyszólván teljesen a maga erejére lesz utalva. Elévülhetetlen érdeme Széll Kálmánnak, hogy a választások tisztaságát a kuriai biráskodásról szóló törvénnyel biztosította. De az a szabadelvűség és igazságosság, a mely ezt a törvényt áthatja, másfelől olyan helyzetet teremtett, a melyben a szabadelvű párt hódító erejének a tűzpróbát kell kiállania s a mely a párt minden egyes tagjára nagyobb kötelezettségeket ró.

A többség tagjainak különben a a hosszú parlamenti szünet alatt ugyanis bőven lesz alkalmunk bensőbb érintkezésbe lépniök kerületök választóival és ez a bensőbb, személyes érintkezés potolni fogja majd a választók befolyásolásának minden más módját, a mely a jövő választásokon a kuriai biráskodásról szóló törvény szava és szelleme szerint egészen háttérbe fog szorulni.

Személyi hírek.

Bécs, július 27.

Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter ma délben innen Ostendébe utazott.

Szapáry László gróf fiumei kormányzó ma Fiuméből ideérkezett.

Jótékony ság.

Bécs, július 27.

Dréher Antal 200,000 koronát adott a király uralkodói jubileuma alkalmával néplakások építésére és jótékony sági intézményekre azzal a kívánsággal, hogy ezt tervbe vett önálló közjótékony sági intézetekre fordítsák.

Elhunyt milliomos

Arad, jul. 26.

Neuman Ede többszörös milliomos, a Neuman testvérek aradi szeszgyár czég főnöke Kaltenleutgebenben ma hirtelen meghalt.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és lapfőlapdos:

MAGYARY MIHÁLY.

Hirdetések.

14180—1900. t. sz.

713. 1—1.

Pályázati hirdetés

Kolozsvár sz. kir. város milleniumi jutalmára.

Hazánk fennállásának ezer éves fordulója alkalmából városunkban a magyar irodalomnak és tudományosságának támogatására alapított „Kolozsvár szab. kir. város milleniumi jutalma” ez évi egyezer koronás alapítványi részletére ezennel pályázatot hirdetünk.

Pályázhatnak az 1896, 1897, 1898 és 1899 években nyomtatásban megjelent *jog vagy államtudományi munkák* melyek f. évi szeptember hó 15-éig Tanácsunkhoz adandók be.

A részletes pályázati feltételeket magában foglaló alapító-oklevél a város levéltárában megtekinthető.

Kolozsvár szab. kir. város Tanácsának 1900 július 24-én tartott üléséből.

Dr. Nagy Mór,
h. polgármester.

940—1900.

715. 1—2.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvár-rosi kir. járásbíró 1900. évi V. I. 959-1. számú végzése következtében Dr. Bernáth Albert helybeli ügyvéd által képviselt Bänder Stern javára Adler J. utóda ellen 319 kor. 97 fill. és járuléka erejéig 1900. évi július hó 14. foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt s 2420 koronára becsült következő ingóságok u. m.: arany és ezüstművek, magyar dísz garnitúrák nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kolozsvár-rosi kir. járásbíró V. I. 959/3 számú végzése folytán 319 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi május hó 20. napjától járó 60/0 kamatai és eddig összesen 26 kor. 40 fillér bíróilag már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt Belkőzép-utca 12. és 14. sz. a leendő eszközösére 1900. évi augusztus hó 8. napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz., 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kolozsvárt, 1900 évi július hó 24.

Dupschek Ignác,
kir. bír. vjhító.

822—1900.

716. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvár-rosi kir. járásbíró 1899 évi VII. 315/1 számú végzése következtében dr. Schul Győző szászvárosi ügyvéd által képviselt Pirtner Alajos Oriold Antal ellen 184 kor. 80 fillér és járul. erejéig 1899. évi április hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1350 kor. becsült következő ingóságok u. m. szoba-butorok és egyéb nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kolozsvár-rosi kir. járásbíró 1900 évi V. II. 751-2 számú végzése folytán és eddig összesen 36 kor. 12 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, Kis-utca 1. sz. a leendő eszközösére 1900. évi augusztus hó 1-én d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §. értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1900 évi július hó 17-én.

Dupschek Ignác,
kir. bír. vjhító.

●●● Pártoljuk a hazai ipart! ●●●

Erdélyben sok olyan sör kerül forgalomba, mely nem idevaló gyártmány, pedig

BÜRGER ALBERT

marosvásárhelyi sörfőzdéjében

olyan sör készül, mely bátran vetekedhetik a kőbányaival, avagy bármely más külföldi gyártmánnyal.

Kérjük ennél fogva a nagyérdemű közönséget az Erdélyi ipart pártolni és a vendéglőben csakis

„Marosvásárhelyi sör“-t

követelni. 312. 16—24.

Rendelmények Bürger Albert sörfőzdéjébe Marosvásárhelyt czimzendők.

Arjegyzék iránti megkeresés Bürger Albert Marosvásárhely sörfőzde czimzendők.

●●● Pártoljuk a hazai ipart! ●●●

Folies Bergé mulató

az Ujvilágban.

Naponta variete előadás szenzációs és családias műsorral!

Kövesy Juliska

népdal-énekesnő.

Kappelló Adél

chansonnét.

Villányi Ilonka

nemzetközi táncosnő.

Kaczér Erzsé

énekesnő.

Pont 11 órakor:

Kacagató: A híres kalabriasz parthie
bohózat.

Azonkívül fellépte a 15 tagból álló művész-társaságnak.

Kezdeté 8 órakor. Belépti díj 1 korona.

Számos látogatásért esd

Back Soma

impressárió.

Rienzi Mariska

igazgatónő.

382. 1—1.

Első erdélyrészi tapeta-raktár!

Urbanetz P. Rezső

Kolozsvár, Jókay-utca 7. sz.

Nagy választék mindenféle bel és kültöldi **tapétákban.**

Készít mindennemű papírfal kárpitozási munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben, ugyisint plasztikus menyezeti díszítéseket stb.

Mintákkal s költségvetéssel kívánatra szolgálók. **Vidéki megrendelések pontosan eszközöl-**
tetnek. 639. 5—12.

HAZAI IPAR!

Első erdélyi ablakredőny-gyár

Kolozsvárt.

A helyben (Nádas-utca 12. szám alatt) létesített **ablakredőny-gyárban** mindennemű szövött redőny, jalousia és görfűgőny megrendelés szerint pontosan és gyorsan készül.

Megrendelések a Nagymalom-utca 1/a szám alatt (Bányai-ház) levő irodában is eszközölhetők.

Minta és árjegyzék kívánatra bérmentve!!

Első erdélyi ablakredőny jalousia és faszővőgyár.
668. 5—15.

HAZAI IPAR!

Erdélyi vörös asztali, csemege és nemes carbenet borok

TEUTSCH B. JÓZSEF cs. és kir. udvari szállító segesvári pinczejéből mindenütt kaphatók.

Egész hordó vételnél közvetlenül Segesvárról lesz elszállítva.

Kéretik a czégnomattal ellatott eredeti dugaszolásra figyelemmel lenni. 659. 7—14

Kolozsvári főraktára: **Segesváry és Társai.**

Fontos minden háziasszonynak!

Legjobb ugorka besavanyítására:

ACETINE

10-szeres csemege-eozetszes.

10 deka „Acetine“-ből 1 liter finom, erős, zamatos csemege eczet készíthető.

10 deka „Acetine“ ára 20 fillér. Kapható minden fűszerüzletben. 680. 10—10.

●●● Pártoljuk a hazai ipart. ●●●

Hazai gyártmányu

nyers- és vizmentes takaróponyvák, kender- jutazsákok és dohányzsinegek legolcsóbban beszerezhetők:

Büchler Sámuel

gyári raktárban

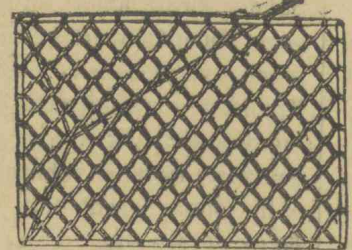
Budapest, V. Szabadságtér 7. szám.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!!!

KOZEL F. JÓZSEF

kályharaktárban
Kolozsvárt, Unio-utca 20. sz.
(Redontall szemben)
állandóan 800—400 darab kályha kész-
lelben van, melyek úgy szépek mint
minőség tekintetében felülmúlhatlanok
s az eddig teljesített nagyobb megbí-
zások teljes biztosítékot nyújtanak arra,
hogy a nagyközönség további megbí-
zasai is ép úgy mint azelőtt a legna-
gyobb szakszerűség és pontosság mel-
lett fog eszközölni.

Jó munkáért kitüntetve!

Léber Gyula első erdélyi
sodronyszövet
fonat- és szitáru gyára Kolozsvárt
Torda-utca.

Klaszovitt György szíj- és nyereggyártó
Kolozsvárt, Unio-utca.
Ajánlja mindennemű finom
bőráru-cikket, utazó, lovaglő-
és kocsizó cikkeket minden ki-
vitelben. — Nagy raktár, szolid
árak mellett.

DEMJÉN ÁGOSTON
mülakatos gyorsan és pontosan
teljesít mindent

Lakatos munkák,
saját szabadalmazott ablak-
zárait szellőző készülékkel,
függöny-horgait különösen
ajánlja.
Jókai-utca 12. szám.

Unio-utca ujdonsága!!!

Műjég, kitűnő tej, vaj és alud-
tej csarnokomból házhoz szál-
litok megrendelés folytán jéggel
együtt a fenti cikkekből.
Szíves rendeléseket kór: **Pén-
tek J.-né** tejcsarnok tulajdonos.

Varga Pál
czimbalom-gyártónál megjelent
czimbalomiskolából 1 hét alatt
tanító segélye nélkül megtanul
czimbalmozni bárki, melyet üz-
letben vásárolt czimbalomhoz
ingyen adok. Budapest, VIII.
Rókk Szilárd-utca 3. szám. —
Czimbalomokról képes árjegyzék
ingyen.

Eisele József
réz-, érczmű- és gőzkazán-gyár
Budapest,
V., Külső Váci-ut 138.

Első egyedüli magyar *zongora-
gyáros Thék Endre.* Főraktára:
Budapest, Üllő-ut 66. a gyár-
ban; fiókraktára: Kolozsváron,
Unio-utca 12., **Farkas Ödön**
igazgatónál.

HEVESI JÓZSEF

műasztalos
Gyár-utca 8. szám.
elbállal mindenféle asztalos
munkát és fapadozatot.
Nagy raktárt tart:
kitűnő minőségű, gőzben
szárított
Parkettekből!
Telefon 136.

Pénzkölcsön
földbirtokokra, bérházakra I. II.
helyre kedvező feltételekkel
nyerhető. Fölvilágosítást ad szí-
vességből **Gerő A.** volt tkptári
igazgató Budapest VII. Nefejejt-
utca 8. szám.

„Municipia“
kiadóhivatala az összes közsé-
gi és közigazgatási nyomtatványok,
könyv-, papír- és irodaszerek
legnagyobb raktára Budapest,
VII. Kerepesi-ut 12. szám. Nagy
képes árjegyzék kívánatra ingyen
és bérmentve.

Pollák Samu
aszfalt és ozementipar vál-
lalata, ozementlemez és mű-
kőgyára
Kolozsvár.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönség tudomására hozni, hogy
Unio-utca 10. sz. a levő czí-
pész üzletemben megrendelőim
csupán honi készítésű czí-
pész-munkát találhatnak, melyek ugy
minőség mint kivitel tekintet-
ben a külföldiekkel versenyké-
pesek, s a legkényesebb ígé-
nyeket is kielégítendik.

Lengyel Károly
czí-
pész.

Kitűnőnek
bizonyult erős cement-falakak,
menyezeteiket és folyosó holto-
zásokat készít
Ífj. BERTA MIHÁLY
szobrász- és gipszöntő.

Legjobb ekék
és gazdasági gépek készítő-
telepe
SIMONFFY ISTVÁN
gépgyára és vasöntője Külső-
Torda-utca.

**Magyar fém- és lámpaár-
gyár r. t.** Petroleum-lámpák,
légszesz és villanyvilágítási tes-
tek, mindenféle fémdíszműcik-
kek stb. Raktár: **Kolozsvárt,**
Wesselényi-u. 20.

A ki hazai szövetből készült
ruhában akar járni, az
forduljon megrendelésével
Marinkiewicz Ignáchoz,
kinek szabó-üzlete Kolozsvárt,
Belkőzép-utczában van.

Igaz, hogy még sok min-
dent nem lehet idehaza kapni,
de a mit csak lehet, az
fűszer-üzletemben
mind található lesz.

Benke Dezső.
Naponta friss gyümölcsök.

A legjobb hust
Benigni Sámuel
főtéri üzletében

lehet kapni, a hol mindennemű
fűstölt hus is kapható! Postai
megrendelés azonnal teljesítetik.

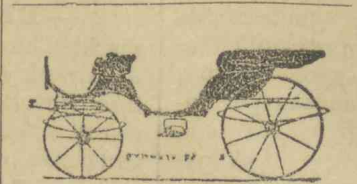
A kinek építettetni valója van,
az egész bizalommal forduljon

Hirschfeld Lajos
építőmesterhez, Külmonostor-u.
82. sz. Tervezéseket, költségve-
téseket ugyanott.

A ki
Kolozsvárra jön, szálljon **Nagy**
Gábor elsőrangú „Központi
Szállodájába”, a hol pon-
tos kiszolgálás mellett tiszta
vendégszoba, kitűnő étel és
valódi bor kapható.

B. Bak Lajos
épület- és butorasztalos
Kolozsvárt.
Gyári üzemre berendezett mű-
helyből kikerült tárgyak kiállí-
tásokon elismerést érdemeltek!
Az árak szolidak.

**Solymosi Olivér állami-
lag segélyezett gépgyár és**
vasöntője Kolozsvárt.
1868 óta áll fenn. Készít gépe-
ket, gazdasági eszközöket gon-
dos kivitelben, szolid árak mel-
lett. Gyárában közel 100 szak-
képzett székely munkás dolgozik.

A m. kir. posta és távirda igaz-
gatóság rendes szállítója
Gergely Kálmán

kocsigyártó Kolozsvárt, kültorda
utca 27. szám. Új kocsik
készletben.

Magyar vitorla-vászon- és
kender-gyár Salzmann és
Társa Budapest, V., Nádor-
utca 20. Nyers- és vízmentes-
ponyvák, zsákok, vatirvászon stb.
Csak nagyban.

Várnay L. Szegeden
Alapított 1873-ban. Az ország-
ban legnagyobb első szegedi
közsé- és közigazgatási valamint
csendőri nyomtatványok raktára.

Rugyanta (gummi) bélyegzőgyár
gőzerővel. A „Sharolograph” a
jelenkor legjobb sokszorosító ké-
szüléke ára 30 korona.

Legjobb jégthűtők
10 frttól 200 frtig
nálam kaphatók, valódi helyi
ipar!!
Arjegyzékkel díjtalanul szolgálók.

Seemann J.
N.-malom-utca.

Vízvezeték,
csatornázás, kutszivattyúk, tűz-
oltó felszerelések, fürdőberende-
zések tervezése és készítése hazai
anyagok felhasználásával
Bányai Kálmán és Társai
Kolozsvárt, főtér 18.
Telefon 324.

Minden háziasszony
szíves figyelmébe: „Stella” li-
noleum szobapadlómoz felülmul
minden e célra eddig használt
festékek, hígságnál fogva a leg-
takarékosabb, színe tartós és el-
lentálló. Kapható minden helyi
fűszer és vaskereskedésben. —
„Stella” vegyészeti gyár **Le-
derman D.** Budapest, VII. Do-
hány-utca 81.

Frank Henr. Fial
pótkávégyárosok, gyárak: Kas-
sán és Zágrábban. — Valódi
„Frank” kávé-pótlék, kapható
az ország minden jobb fűszer-
kereskedésében.

Medgyesfalvi likör-, rum- és
cognaogyár, Marosvásárhely.
Ajánlja francia módon gőze-
párolás útján készült creme-li-
körjeit. Saját szilvórium, seprő
és törköly-főzde. Kitűnő rumok.
Különlegesség: „Assam-Rum”,
legkitűnőbb thearum. Árjegyzé-
kek vizsontelárusítók részére in-
gyen és bérmentve.

**Keresztényfalvi agyag-áru-
gyár részvénytársaság. Ke-
resztényfalva, (Brassó.)** ujon-
nan berendezett és nagyobbitott
gyárában kitűnő minőségű kő-
agyag- és chamotte-árakat fő-
képen vízvezeték- és csatorná-
zási csöveket, kémény-rakványo-
kat és más építkezési cikkeket,
vályukat stb.; mindenféle tűzálló
chamotte-téglaikat, lemezeket,
lisztés vakolatot és egyebe-
nagyban készítnek.

Központi fűtések, szellőzteté-
sek, városi vízművek, csatorná-
zás stb. Épületbádós-munkák,
horgany-díszítmények. Vajkő-
pülő. **Zellerin gyár r. társ.**
Budapest, Nagy-dífa-utca 14.

A Népbank részvénytársaság
Kolozsvárt
a hazai ipar pártolását előmoz-
dítja, a törekvő iparosok érve-
nyesülését lehetővé teszi olcsó
kölcsönök adásával! Betéteket
elfogad 5¹/₂ százalékra. Helyi-
sége a magyar-utcai theologiai
épületben van.

Hirdetések

a legolcsóbb árban

○● felvétetnek e lap kiadóhivatalában!! ○●

Sárga János ékszerész és órás Kolozsvárt,

Üzlet: Wesselényi Miklós-utca 11. sz. Műhely: Szép-utca.

Készít ékszereket a legszebb kivitelben.
**Nagy raktár a legujabb- és legizléseesebb ékszerekből, ezüst-
nemüekből, arany- és ezüst, aczél órákból, valamint fali inga
és ébresztő órákból.**

Megvesz a teljes értékben arany és ezüstnemüket, vagy új aruval becserél.

Ékszer- és órajavítások pontosan jótállás mellett!

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve!

438. 80—100.

18 kar. fin. arany
jeggyűrűk.

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában, Kolozsvárt.